

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre . . . 10 ft — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy hóra . . . 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

Alap szellemi részét illető minden kör-
 emény a szerkesztőségbe (Nagy-uj-utca
 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
 Telegdi K. Lajos könyvtárakadémiában
 és a kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca
 1702. sz. alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PENTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési díj:
 Négy hasábról petít sorért 1/2 kr. Nagyobb
 terjedelmű a többszöri hirdetések alkü
 szerint jutányos áron vétetnek fel. Belyeg-
 díj minden külön beigtatásért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
 újsónaság sora 50 kr.

Nyilntéri közlemények minden petít sora
 50 krajczár.

Hirdetések fölvetésnek a szerkesztőség-
 ben és kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca
 1702. sz. a.)

Kéziratok nem adatkak vissza.

A főispán-elnökök a Házban.

Szomoru és lesújtó kritika volt a magyar képviselőházra, mikor a jó öreg Péchy Tamás távozását után nem talál-
 tak érdemesebb elnököt Bánffy Dezsőnél,
 annál az erélyre szűz főispánál, aki az-
 előtt soha sem volt képviselő s nem is-
 merhette a képviselőház szokásait. De
 úgy látszik, hogy a kormány az volt a
 célja, hogy ilyen, a viszonyokkal
 teljesen ismeretlen ember vegye át a ház-
 vezetését, mert csak ilyennek sikerülhe-
 tett volna a képviselőház liberális szo-
 kásjogának megnyirbálása által, az ellen-
 zéket megfékezni. Csakhogy midőn ezt
 tette a kormány, egyúttal elismerte, hogy
 a képviselőház régi tagjai között nem talál-
 egyet sem, a kiből a képviselőházelnöké-
 nek megkivántató tulajdonok meglennének. A
 kormány e tényből azt lehetett követ-
 keztetni, hogy az egész kormánypártban,
 mert hiszen csakis ezekről lehet szó,
 nincs egy higgadt ember sem, ki, midőn
 a viták hevében az indulatok magas hullá-
 mokat vetnek, meg tudná őrizni saját
 nyugalomát: s nincs egyetlen tapintatos
 ember sem, ki a háborgó elemeket lecsilapítani képes lenne.

Azért hát keresett magának egy fő-
 ispánt, a ki a nemzetiségi agitációkkal
 szemben erélyes volt s elvette az erélyt
 onnan, a hol kellett s oda vitte, ahol
 csak bajt csinált. Bánffy Dezső meg is
 próbálta ezt az erélyt a képviselőházon
 s ezáltal, amint emlékszünk, nagy viha-
 rokat idézett elő; de utóbb belátva, hogy
 a mi megjárta a megyegyűlésen, azt nem
 lehet elkövetni a képviselőházban, Péchy
 Tamás rendszerét vette fel s hagyta a
 világot a maguk természetes medrében
 folyni s nem terjesztette ki reformatori
 törekvéseit arra, hogy a képviselőháznak
 régi és praecedens esetek egész sorával
 támogatott szokásait megdöntse. De úgy
 látszik, hogy épen ez nem tetszik Szapá-
 rnyak s most szeretné elküldeni Bánffyt
 s egy másik erélyes főispánnal próbál
 szerencsét; hátha annak erélye nem fog
 megőrizni az ellenzék ellenállását.

Az a hír járja be ugyanis a lapokat,
 hogy Bánffy Dezső lemond a képviselő-
 ház elnökségéről s helyét Radó Kálmán
 vármegyei főispán foglalja el, kinek ked-
 véért, hogy helyet nyerjen a képviselő-
 házban, egy kormánypárti képviselőt fog-
 nak főispánná kinevezni. A terv szépen

ki van eszelve. A képviselőház kap egy
 ujoncz elnököt, a ki midőn hivatalát el-
 foglalja, erélyességet és hűséget fogad a
 kormánynak, azon hiszemen, hogy a
 képviselőház elnökének is a kormány bi-
 zalmi emberének kell lenni, a ki a mi-
 niszterelnök titkos telegrammjai alapján
 köteles kormányozni megyéjét, a képvil-
 selőházat; egyúttal egy törekvő képviselő
 becsúgyának is eleget tesznek, midőn
 kinevezik őt egy megye élére, hogy ott
 a kormány érdekeit, »mellőságos cím-
 mel» képviselve, Bánffyt pedig eldobják,
 mert nem váltotta be, a mit ígért, nem
 tudott jó — káplár lenni.

Nem tudjuk, hogy a kormánypárt
 meg van-e elégedve ezzel a kinevezési
 rendszerrel s nem látja-e ez által a par-
 lament jogait ignorálva? Mert hiszen a
 parlamentnek magának kellene elnökét
 megválasztani s ennek az elnöknek nem
 szabad a miniszterelnök szives jókara-
 tától függni. Nem tudjuk, hogy jól esik-e
 a szabadelvűpártnak ez a mellőzés, me-
 lyet már második esetben szándékozik
 elkövetni? s nem tudjuk, nyívesen fogadja-e
 az ezen mellőzésben nyilatkozó lesújtó
 kritikát?

A szabadelvűpárt úgy látszik, a maga
 biztos lassúságában nem gondol semmi-
 vel, még önmagával sem, nem gondolko-
 zik semmiről, még a parlament jogairól
 sem. Rosszul esik neki, hogy az ellenzék
 eleveensége csendes mezdulatlanságából
 nem egyszer kizavarja, azért inkább el-
 fogadja a káplárt az elnöki székben,
 csakhogy biztosítva legyen neki a csen-
 des, zavartalan, álmós nyugalom. Pedig
 mindez hiába, mert nincs az a szolgál-
 bíró s nincs az a csendőrkáplár, aki hall-
 gatóra tudná kényszeríteni a házat, mi-
 kor beszélni oka és joga van s aki meg-
 tudná gátolni a politikai élet zavarait és
 ferdeségeit által életre hívott indulatok
 elementáris kitérését.

Arról, hogy ki legyen a képviselő-
 ház elnöke, a képviselőház köteles gon-
 doskodni és gondolkodni, a miniszterel-
 nök pedig gondoskodik a maga főis-
 pánjairól. De a magyar képviselőháznak
 nem szabad megengedni, hogy a minisz-
 terelnök belenyúljon a parlament jogkö-
 rébe s illuzóriusá tegye ama jogokat, me-
 lyek a parlament szőlásszabadság bizto-
 sítására állítottak fel. Nagy veszedelem
 eredhet abból a parlament szőlásszabadsá-
 gára, ha a miniszterelnök főispánokból

nevel magának képviselőházi elnököket.
 Mert a főispánok jól értenek ugyan ahhoz,
 hogy kell képviselőket választani és buk-
 tatni, de nem értenek ahhoz, hogy kell
 a képviselővel bánni. Jól értenek ahhoz,
 hogy kell a vármegyék gyenge ellenzékét
 letorkolni, de fogalmuk sincs arról,
 hogy kell esetleges tulkapasoktól a par-
 lament tekintélyét megővni. Végül a fő-
 ispánok, még ha képviselőházi elnökök
 lesznek is Isten és a miniszterelnök ke-
 gyességéből, nem felejtik el, hogy ők a
 kormányt szolgálják s nem tanulják meg,
 hogy a képviselőházat kell szolgálniok.

A képviselőház elnökének higgadt, ta-
 pintatos, pártatlan és a ház viszonyait, sőt
 a képviselőket is ismerő férfinak kell lenni,
 a ki a leghevesebb viták hevében, a leg-
 nehezebb viszonyok s a legelkeseredettebb
 helyzetekben is megtalálja az igazságot,
 mely a zavarokból kivezet; meg kell ta-
 lálni az utat a felhevült felek lelkehez,
 s meg kell találni az eszközt a viharok
 lecsillapítására. Azért veszélyes dolog az el-
 nökök évenkénti változása még akkor is, ha
 elnökök a képviselőház régi tagjai kö-
 zül kerülnek ki, annál veszélyesebb, ha
 egészen ujonczok, sőt főispánok kerül-
 nek az elnöki székbe, a kikben már ré-
 gen megrögzött az a gondolat, hogy
 a kormánynak mindig igazának kell
 lenni.

„Az oláh tanuló eszménye.” Ez
 a czime egy értekezésnek, melyet Pop Ghicza
 tanár a brassói oláh gimnázium alakp-leté-
 telének negyvenegyedik évfordulója alkalmá-
 ból egy ünnepélyen felolvasott. A kedves ta-
 nár kijelentette, hogy nem akar izgatni s igé-
 retét a következőképp váltotta be: »Mit gon-
 dolnak önök, mi az önök jövője? Az önök
 jövője a legszomorubb! Ha ez intézetből ki-
 mennek s tanulmányaikat folytatni akarják,
 kemkedni fognak önök után, üldözni, de sőt
 fenyegetni is fognak önöket, mert hívek ma-
 radtak a nemzeti elvhez. S miután vagyont,
 munkát, életök legszebb éveit áldozták fel,
 — mit gondolnak, talán kövér állások várnak
 önökre? Nem! Önök nem fognak az állami
 járszólal táplálkozni, mások táplálkozhatnak
 ottan, a kiknek ősei még korpát árultak Orosz-
 országban, a mikor a mi őseink verüket on-
 tották ez országról. Ezt tudni, szintén az önök
 neveléséhez tartozik; ezt tudni, annyi mint
 tájékozva lenni a helyzetéről. Igen, ezentul tud-
 niok kell önöknek, hogy nem azért jöttek ide,
 hogy később puha párnákon aludjanak, ha-
 nem azért, hogy megvédődjenek egy iszonyu
 harcra.»

BELFÖLD.

A kormány bukása. Minden hivata-
 los híresztelés dacára — egészen bizonyos,

nek vagy sem, úgy látszik, már kihalt belőle
 a hiszág. Nem is ügyelt ő semmi divatra, sem-
 mi nem érdekelté már őt ezen a világon, csak
 élt egyik napról a másikra, mint egy elhagyat-
 tott virág.

Estéknél mindég ott üldögélt a kertben
 egy kis padon s úgy el tudott gondolkodni.
 Jól tudták, hogy mit gondolt szegény olyankor,
 midőn a csillagos égre néz s azt a magáno-
 san ragyogó csillagot könnyes szemével ki-
 sérgeti. A multban élt mindég s előtte csak
 egy kép állt szüntelen, egy kép abból a ra-
 gyogó, tündéri világból, mely már örökre el-
 vesztett neki. Lelkében a multat ápolta, dédel-
 gette, szerelgette, hiszen — az a kép maradt
 mindene egy egész élet romjából. Az már oda
 van. De ha bele tekintett a jelkébe s ott azt
 a tiszta hűséget látta ragyogni fényesen, el-
 mulhatatlanul, öröme úgy ragyogott, mint az
 az a sugár, mely könnyein tört meg.

Boldog volt, mert öntudatának nyugodt-
 sága, szívének tisztasága áthatotta egész lel-
 két. A külső világ rá nézve meg volt halva,
 nem érdekelté őt az emberek apró-cseprő baj-
 lodása, nem ügyelt rá, ha mosolyogva néztek
 utána, midőn a templomba ment. Régi divatu
 ruháit nem vetette le, hiába kérték rá. Nem,
 ő ilyen volt akkor, — ilyen akar maradni
 mindég.

Beszélték róla, hogy fiatal korában tele
 volt pántlikával, csipkével a ruhája. Az most
 lemaradt róla, most csak az az egyszerű tu-

hogyan Szapáry Gyula miniszterelnök november
 elején azért megy Bécsbe, hogy beadja lemondá-
 sát. Beavatott körökben határozottan állít-
 ják, hogy november 7-ére új miniszterium lesz
 kinevezve. A válság megszűnéséről keringő hí-
 reket csak a forma kedvéért terjesztik.

Bánffy Dezső lemondása. Képvil-
 selői körökben határozottan beszéltek, hogy br.
 Bánffy Dezső legközelebb lemond a képviselő-
 házi elnökségről. E hírrel kapcsolatban beszél-
 lik azt is, hogy Bánffyt igazságügyi miniszterré
 nevezik ki. (?) Bánffy Dezső utódjál Radó
 Kálmán vármegyei főispánt emlegetik, kinek a
 kedvéért egy képviselő lemond állásáról, mely
 áldozatért főispánságot ígérnek neki.

Három törvényjavaslat. Az igaz-
 ságügyi miniszterium szétküldte sokat emle-
 getett három törvényjavaslatának előadói terve-
 zetét. Ezek: 1. A fizetéseketlen adós vagyonaát
 érintő jogeselekményeknek esődön kívül való
 megtámadhatóságáról. — Az 1881. XVII. t.-cz.
 (csődtörvény) módosításáról s a fizetésbeszün-
 tetésről és esődön kívül egyezségéről szóló tör-
 vényjavaslatok.

Alispán választás. Sárosvármegye
 törvényhatóságának gyűlése, Péchy Zsig-
 mond volt alispán helyébe, a kit abauj-torna-
 megyei főispánná neveztek ki, Tahy Mihály
 vármegyei főjegyzőnek a jelöléséről való visz-
 szalépése folytán közfelkiáltással Szinyei Merse
 Istvánt, a siroki járás főszolgabíróját választó-
 totta meg.

KÜLFÖLD.

A kolera Szerbiában. Belgrad, okt.
 29. Ide érkezett jelentések szerint Szemendriá-
 ban (Szendrővárában) az ázsiai kolera kitört.
 Tegnap öt betegedés történt, három meghalt.
 A hatóság a hajózási és vasuti forgalmat be-
 szűntette, egész Szemendria elzáratott.

Orosz nagyherceg a pápánál.
 A Standard római értesülése szerint Orosz-
 szág és a Vatikán jó egyetértésű legközelebb
 Franciaország közbenjárására meg fogja erő-
 síteni Szeurgisz nagyhercegnek és nejeinek a
 pápánál teendő látogatását.

Száznolcz ember halála. Mint
 egy lisszaboni távirat jelenti, a »Rumania« an-
 gól postahajó Bombayba menet, Foz-Arelho
 mellett hajótörést szenvedett. — A hajón volt
 száztizenhét személy közül csak kilenczet men-
 tettek meg. Száznolcz ember a vízben lelte
 halálát. Újabb jelentések szerint a hajótörést
 szenvedett postahajón 75 utas és 66 legény
 volt. Csak 9 személyt mentettek meg. A hajó
 kapitánya és kalauza is a vízbe fullt.

Szélhámos követ. A berni szövetség-
 tanács Castillo-Foglia márkítól, San-Salvador
 köztársaság rendkívüli követétől nemrégiben
 vette át hitelesítő okiratait. A márkí urról,
 kinek neve tulajdonképpen Catalfamo, kisült,
 hogy a multja, diplomáciai nyelven szólva,
 kissé — nem tiszta. Catalfamo márkít nyolcz
 év előtt egy Franciaországban elkövetett csal-
 lás miatt egy évi fogságra ítélték el; azonki-
 vül pedig szülőföldjén, Olaszországban is el-
 követett Catalfamo nehány, a büntetőtörvény-
 könyv egy-két szakaszába ütköző kihágási vét-

nika volt a legkedvesebb öltözte. Nem is szól-
 tak bele a dolgába, gyöngöden bánt vele min-
 denki, hiszen tudták a történetét. Mindennapi
 történet volt ez pedig. — Szeretett, de a kire
 ráparazolta szive érzéseit, el vitt egy más
 lányt, aztán lett belőle egy elhízott, veres or-
 ru, tajtékpipás családapa, a ki a tarokkozás-
 ban lelte minden örömét. Ilona kisasszony
 soha nem panaszkodott, de soha nem is ment
 férjhez, pedig kérték sokan. Ő csak megma-
 radt első szerelme mellett, hiszen úgy is bol-
 dognak érezte magát, ha szerethetett titokban,
 hűségesen.

Egy reggel a nővére oda sugta a fülebe.
 — Ilona, ma meglátogatt hennünket a
 Balázs, bejött a vásárra.

Ilona kisasszony elszápadt? Ő eljött. Sir-
 va borult a nővére vállára s úgy esőskolta,
 ölelte, mint mikor a kis gyermek nagyon örül
 valaminek. Aztán beszaladt a szobájába s oda
 be maradt, elfeledte a kerti lugast. A nővére
 már kíváncsi volt, hogy hova maradt szegény.
 A mint benézett az ablakon, szemébe gyűlt
 a köny. Ilona kisasszony lekasztotta a fal-
 ról a nagy tükröt; ott ült előtte és bajlódott
 azzal a régi csipke kendővel, melyet már husz
 év óta megsem érintett talán. A nyakán pe-
 dig ott virított az a rózsaszín szalagokból kö-
 tött csokor, melyet még a táncszkolában hor-
 dot valamikor régen.

Leontesz.

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Két rózsáról két virágnak . . .

*A szerelmes rózsája egykor
 Almodott a csöndes éjben:
 Új világ nyitott előtte,
 Mely varázsszával beszötte
 Ragyogó bimbói fényben.*

*S hogy felébredt, csak mosolygott . . .
 S aztán szölt öröm-sóhajjal:
 Nem volt szebb az álom ennél!
 Szébb vagy, őh szebb te mindennél!
 Éj leány, ifju hajnal!*

*Lányka, álmodj! Álmodásod
 Járja öcsényét a mennynek.
 S legyen majdan ébredésed,
 Mosolygásod, szíveresed
 Valósága szerelmenek.*

II.

*Panaszkodott az ifju rózsája:
 Hogy megöli a szerelem, a vágy.
 Az ő sorsa viruló őrvaság . . .
 Piruló arcáját lehajítja búsan,
 S harmat vagy köny hullott-e róla?*

*Pedig szököll fuvalom s dal
 Csak érted vannak, kis boldogtalan!*

*Pillangó, néhe csöndös utatlan;
 Hulló aranyat hint rád a hajnal,
 Mit akarsz hát a fájdalommal?*

*Maradj, őh lány, maradj, ne menj el!
 Ne hajtsd le barna fürtös fejedet.
 Miért a köny? Mi bánthat tégedet?
 Igaz élete most van szíveskedni.
 Betelce édes szerelmenek.*

Csészi Imre.

A vén kisasszony.

— A „Debreczen” eredeti tárczája. —

Ott kötögetett egész nap a kerti lugas-
 ban, nem járt sehova. A környezete azt mon-
 ta rá, hogy bizonyosan embergyűlölő, — mert
 akárhogy kedveskedtek is neki, ő csak szo-
 moru, hallgatag volt mindég. Ha néha szölt is
 egy két szót, az is csak olyan volt, mint az
 ősi hulló levél zörgése. Nem is igen hábor-
 gatták szegényt, hagyták elégedni a maga
 módja szerint, hiszen a legények sem ártott
 azzal a csöndes természetével.

Olyan különösen hangzott az, mikor Ilona
 kisasszonynak szölitották. Nagymamának is
 beillett volna azzal az ősz hajjal, — azzal a
 fonnyadt, szápadt arczczal. Csak szemének tisz-
 tásága adott tekintetének oly kellemes szelid-
 séget, melylyel mindenkit tiszteltre gerjesz-
 tett maga iránt. Ilona kisasszony nem igen
 látszott törődni azzal, hogy tetszik-e valaki-

seget, büncselekményt. Hitelesítő iratait egyelőre valódiaknak tartják Bernben, az al-márki valamelyes, ugyancsak meg nem engedett módon szerezhette azokat. Bern után, úgy látszik, Bukarestben akar a szélhámos követ követtségi állást elfoglalni. Ha saját jószántából nem megy ki Svájcba, megeshetik rajta, hogy kiutasítják az országból.

A temető fényűzése.

Halottak napja közeledik. Kinek nem támad fel lelkében e napon az elhunyt kedvesek emléke? Előidézi lelkületünk az alakot, a kedves arcot, látjuk egyes cselekedetét, halljuk szavát és érezzük fájdalmát a veszteségnek, mert ez a lelkünkben felidézett szeretett lény csak volt, az most ott nyugszik a hant alatt.

És elzarándokolunk a sírhoz. Üres kézzel, vagy drága koszorúkkal elhalmozva megyünk-e oda, az nem változtat semmit sem a lelkünk világában élő kegyelet érzületén.

A földhöz kötött szegény csak néma fájdalomát, könnyeit és imáját viszi el kedvese sírjához, még csak egy mécs világa sem kerül a hantokra, ha csak egy régen ápolt kis élővirág nem fejezi ki azt a mérhetlen érzést, mely az élő lelket fájdalommal tölti el.

A módosabb, vagyonosabb élő a mecsek százával rakja körül a sírt, az örök világosság tűzét díszes lámpába helyezi s művirágok és drága koszorúkkal díszíti fel a nyughelyet.

Kérdem: kevesebb-e, jelentéktelenebb-e annak a szívnél fájdalom és kegyelme, mely nem tudott áldozni a külsőség követelményeinek; vagy kérdés, több-e, meghatóbb, vagy méltóbb-e a kegyelet-lerovás, mely nem csak szokásos, de annyi tehetséget túlhalad. Sőt pazar díszszel borította be szeretett halottjának nyugalmát?

Az érzés, a fájdalom, a kegyelet egyforma. Aki nem érez úgy, mint e napon az élőknek érzni kell, az kifejezhet fényt és pompát, vihet a sírra drága koszorút, lelke csak sivár, érzéketlen marad az alatt pihenő iránt. Aki pedig elviszi a sírhoz legdrágább kincsét, szívének átértett kegyeletét, annak fölösleges a külső jel, ezt az érzést nem pótolná semmi semmert az ember lelkületében, hensejében kell élni a kegyeletnek.

Ne sértse meg senkinek kegyeletérzületét, de ki merem nyíltan mondani, hogy halottak napján oda vonsozjunk a sírok csendes világába a társadalom egy nagy bűné, — a divatot.

Versenyre kel a külsőség egymással, és sok ember azért dobja drága forintjait az értéktelen koszorúkra, azért vonja meg nélkülözhetetlen garasait önmagától és családjától, nehogy a világ s az emberek azt mondják róla, hogy elfeledkezett kedvese sírjáról, vagy

A királyi tanácsos leánya.

— Társadalmi regény. —

Írta: V. Gaál Karolina. 16.

(Folytatás.)

— Friczi nagy kártyás, a vásárok alkalmával nyerni vagy veszteni szokott. Vagy ő, vagy a cigány.

Móricz elrohant s azon irányba sietett, merre a Kobolainé lovait árulta a kocsi.

Ott voltak még.
— Nagyságos ifju uram, hát a báróné asszony azt hagyta meg, hogy adjam oda 550 forintért a lovakat nagyságodnak.

— Volt itt egy cigány?

— Volt itt mindenféle ember — rá merték fogni, hogy lovakat árul. A gaz rosszakaró.
— Én is úgy hiszem, hogy kehesek, jó ember; nem kellene nekem sem. Tisztelem a báróné asszonyt.

Egy sátor mellett rohant el, szemébe tünt egy cigány asszony, ki fakanalakat árult.

— Hej füstös menyecske, ismersz-e egy alacsony termetű, ravasz kinézésű cigányt? Itt jár a vásárban?

— Ázs isten is úgy ismerje, mint én, ha sohasem láttam! Van itt elég cigány ember, mi gondom rájuk. Vegyen inkább a nagyságos ur tőlem egy pár fakanalat, ázs isten is megáldja. Móricz elrohant.

Két óra múlva Friczit megtalálta a Fehér kakas szállodában. Ebédelt.

Elmondta neki, hogy vezetett el pénze a Laczikonyhán.

— Barátom az igen szomorú, miután nem jöhetsz el így a játékasztalhoz.

— De gondold, épen veled beszéltem s az alatt tünt el tárczám.

— Ezer villám. Móricz urfi, kikérem magamnak ezt a megdondolatlan gyanúsítást!

— Hisz én nem gyanúsított! Csak panaszlom a dolgot! Gondold, a mama végre pénzt ad, hogy vegyem meg Kobolainé lovait.

azt, hogy az ő társadalmi állásának nem megfelelő koszorút tett a sírra.

És milyen elégtétele van az üres hiúságnak, ha az emberek azt mondják: A te koszorú sokkal szebb volt, mint a másiké, vagy a te sírod fényesebben volt díszítve, mint a szomszédé!

Édes Istenem, mennyi pénzt dobnak ki az emberek hiába! Pedig azzal a sok pénzzel, a mit a napok múltán pusztuló koszorúra kidobunk s amely koszorút vagy az idő pocskol el, vagy istentelen kezek ellopják a sírról, oh ezzel a pénzzel, mennyi nyomort lehetne enyhíteni, milyen tengerjert a keserű könnyeknek lehetne eloszlatni, mennyi éhezőknek lehetne kenyert adni, mennyi rongyba burkolt s a tél fagyában mezitelen testet lehetne ezzel betakarni?

Nem szebb, lélekemelőbb lenne-e az a tudat, hogy azt a néhány forintot, melyet én üres formáság, vagy hiúságból dobok ki koszzurra, odaadnám egy éhező családnak, odaadnám nyomort, inséget enyhíteni; odaadnám azon kedves halottam emlékeztetőre, kegyeletes hálaként, kinek sírját megkoszorozni akartam?

Igaz, hogy a koszorút látják az emberek de az utóbbi talán senki sem tudná meg.

Mily balgák az emberek. Tanuja voltam Budapesten egy jelenetnek, midőn egy ur nő a szép üzletben egy 30 frtos koszorút vásárolt s attól a didergő meztelábos fiutól, aki vállalkozott e koszorút kivinni 10 krért, — lealkudott 5 kr.

Igazán szomorú jelensége a társadalmi félszagségnek, — a t e m e t ő f é n y ű z é s e.

Nem szólok azokról, a kik ezt könnyen tehetik, de rá kell mutatnom arra, hogy az emberek nagy része túl s vagyoni helyzetét felülmúló módon üzi ezt; rá kell mutatnom arra, figyelje meg bárki, hogy igazam van, miként igen sok családtól, ahol 3—4 vagy 10 frt nem telik koszorúra, zálogházba küldenek oda való tárgyat, kölcsön kéri a pénzt, csak hogy az emberek lássák az ő koszorújukat.

A kinek nem telik, minek erőlteti magát, minek vonja el családjától a legszükségesebbeket? A kinek pedig telik, miért hódol a divatnak, miért fájul el a koszorúk beszerzése pazarlással, miért nem fordítják inkább a szerény külsőségen felül maradó pénzt az igazi nyomor enyhítésére?

Ez a divat, ez a hóbortos hiúság, be sok család megrövidítője. Így vagyunk a temetéseknél is. Koszorú koszorúra halmozódik csupa hiúságból, önzésből, fitogtatásból.

Mikor 1875-ben Horn Edét, a híres kereskedelmi államtitkárt temették, egy külön kocsi vitte a koszorúkat, mikor Deák Ferenczet és most a tavaszon Baross Gábort kísérték sírjába, két kocsi vitte a drágábbnál drágább koszorúkat. Jól van, — nagy emberek voltak, gazdagok küldték a koszorúkat.

Távol legyen tőlem, hogy bárki kegyeletérzületet, vagy annak bármilyen alakban való nyilvánításában gáncoskodjam — én csak azt fájjalom, hogy az emberek túlyomó része túlmegy a kegyelet gyakorlásának határán, divatot csinál belőle. A kitől nem telik, tegye ezt a szerénység, a kegyelet nemes egyszerűségének határán belül, és ha valaki felül tud emelkedni a világ e balitéletén, az adja inkább a tulkiadásra szánt pénzt a nyomor enyhítésére, — az a kegyeletnek szebben megfelel.

Még egyet. Röviden csak azt jelzem, hogy még hazafias dolgot is cselekszem, ha a koszorúra szánt pénzt jótékony célra fordítom, mert az a rengeteg koszorú, melyek széles e hazában százezrekre menő értékben borítják a sírokat, mind idegen, külföldi gyártmány, — oda, az idegen ipar gyarapítására fordítjuk pénzünket.

Ne magyarázza félre senki soraimat. Én is elmegyek halottak napján a temetőbe. Bensőm hála kegyeletének mély érzetével borulok le szüleim, testvéreim sírjára, oda teszem én is a természet elő virágából kötött egyszerű koszorúmat, — de jól esik lelkemnek, hogy azt a néhány forintot, melyet csinált és czifra koszorú vásárlására fordítanék, azt az összeget szeretett szüleim és testvéreim iránti kegyeletből és emlékeztetőre odaadom a népkonyha javára, a hol az éhezőknek segítik kenyert adni.

Én azt hiszem, hogy Istennek tetsző s lelkületemnek, kegyeletérzuletemnek megfelelő dolgot cselekedtem.

Dr. Barabás Béla.

Határidő-naptár.

Okt. 31. A reformáció emlék-ünnepje a főiskolában.

Nov. 1. Emlék-ünnepély a honvéd-temetőben.

Nov. 5. A kereskedő ifjak dalkörének dalestélye a Margit-fürdőben.

Nov. 6. Az István-malom R. társ. rendkívüli közgyűlése.

Nov. 6. Ifjúsági bál a Margit-fürdőben.

Nov. 12. Esküdtárszki tárgyalás Lukács László sajtóörvében.

Nov. 15. Pályázatok beadásának határideje a debreczeni színházra.

Nov. 30. Szavazatok beadásának határideje a debreczeni egyházmegyei tisztii állásokra.

Ujdonságok.

* **Egyházi előléptetés.** A király Szakszó Rezső krasznai főesperesnek, volt debreczeni prépost-plébánosnak, a békési főesperességre való fokozatos előléptetését jóváhagyta.

* **Dalestély.** A debreczeni »kereskedő ifjak önképző egyesületének Dalköre« által 1892. november hó 5-én, szombaton a »Margit« fürdő dísztermében Rác Károly zenekara közreműködése mellett zártkörű dalestély tartatik, a következő műsorral: 1. Népdal »Az alföldön« Golltól 2. A Bárd Silchertől. 3. Népdal »Bura hajlike« Zsazskovszkytól. 4. Virágnak mondanak Heintől 5. Rakóci induló Hurbertől. Rác Károly és zenekara kísérete mellett. Kezdeté 9 órákor. Belpéti díj személyenként 60 kr. Partoló tagok jegyeiket használhatják.

* **A kontinens első levélbélyegei.** A »Journal Geneve« azt állította nemrég, hogy a kontinens Genf hozta először használatba a levélbélyegeket. A »Basler Nachrichten«

— Ön veszi el? Kérni bírulva Szeréna.

— Nem; másnak kellene elvennie, ha majd eljön az ideje. Ez titok még.

Most már az egész takaros faivacska szemek előtt feküdt, hová felóra alatt érték.

— Hát ily közel vannak?

— Igen, látja azt az ószerű kastélyt, mely három század előtt épült, ott lakik a büszke Tarvölgyné.

Két óra elteltével a legcsinosabb teremben pihent Szeréna, hová nagynénje vezette be.

A kisasszonyok nem mutatkoztak.

Sorányi csak pár percig időzött itt, aztán sietett utjára.

Előbb azonban oda adta címét Szerénának.

— Gyermekek, kezdte a nagynéni, Szerénát maga mellé ültetve. Ne beszéljünk az elviharzott multról, hanem szóljunk a jelenről s jövőről.

— Szóljunk, kedves neni!

— Gyermekeimről tudsz már valamit?

— Sorányitól igen.

— Jól van. Ők igen jók lelkek edesem, csak területi jogaikban ne legyenek háborítva.

Mivel 500 forintot fizettél, és pedig előre, tehát tekintsd magad e szobában urnőnek. Úgyes szobaleányod épen Márta lesz, kinek néne nálam kulcsárné. Márta maga kérte, hogy ő szolgálhasson ki. Csak egy hete, hogy itt van. (Nem sejté senki, hogy a leány idejöhétését Sorányi vitte ki titkon.)

Ebéd, vacsora idejét megtudod. A reggeli ide küldöm be neked. Összonnázási időnkét személy szerint határozzuk meg, és azt Mártától mindig megtudod. Ha tarsalogni akarsz, itt alkalomad lesz. Ami hazunk minden csütörtökön s vasárnap tele van vendégekkel, ahoz szokva is vagyunk. Mig zongorázol, játszal a mennyit akarsz a miénkben. Leányaim csak a vendégnapokon játszanak, mások dolgoznak. Hát te mit szeretsz munkálkodni?

(Folyt. köv.)

dal »Bura hajlike« Zsazskovszkytól. 4. Virágnak mondanak Heintől 5. Rakóci induló Hurbertől. Rác Károly és zenekara kísérete mellett. Kezdeté 9 órákor. Belpéti díj személyenként 60 kr. Partoló tagok jegyeiket használhatják.

* **Az új pénzek veretése.** A kormány által pénzerő-intezet, mely most a huszónarany aranyak verésével van elfoglalva, a jövő hónapban kezdi meg a huszonnégyes nikelpénzek verését előreláthatólag már novemberben el is készül vele. — Az új ezüst egykoronás darabok veresét oly időben kezdik meg, hogy már december végére a közönségnek rendelkezésére álljanak. A bronzpénzek veretése szintén decemberben kerül sorra és a tízfőlleres nikeldarabok verése marad legutóljára.

* **Teljes holdfogyatkozás** lesz november negyedikén, mely részben nálunk is látható lesz. Kezddők délután 3 óra 25 perckor, nálunk látható fel 6 óráig kezdve s vége esti 6 óra 35 perckor lesz.

* **Patkányharca a rózsaterem.** A nagyváradi és bihari megyei »asszonyharca« az apácákért és apácák ellen semmi a debreczeni »patkányharca«-hoz. Egy ártatlan nagy patkányt »Köfa«-sz. szonyások sátrai közé vezették. Ezt meglátva a hős amazonok, ki seprűre, ki székélre kapott és kezdetét vette a »nagy patkányharca«, mely a vakmerő poez véres halálával végződött! Eddig még csak meglátta a »heccoz«, de most már az volt a kérdés: a »ki varta a hős!« Valahány asszony, mind magának tulajdonította a poez. leütését és lőni akart oly bábeli zavar, melynek csak órák »múlva lett vége. De hogy ki volt a hős; még akkor se lett határozottan eldöntve, mert a halálos ütést kiki magának tulajdonította. Mint halljuk: ebben az ügyben a vásárbírósg hajduja fog ítéletet mondani s a hős kufárasszonyt a tanács illő jutalomban részesíti.

* **Megerősítés.** Ferenczy Ferenczet, a debreczeni földmives iskolánál alkalmazott segédtanítót, ez állásban végleg megerősítették.

* **Mekkorák voltak az ősi emberek?** Ezt történeti hűséggel és igazsággal egy kicsit bajos volna megírni; de érdekesnek mindenesetre elég érdekes megtudni, hogy egy tizenhetedik századbeli tudós hajduka állított össze erre nézve a legrégebb kor embereitől kezdve azokig, akik Krisztus urunk idejében éltek. Szerinte az ősemberek igazi óriások voltak, a mit különben a szentírás is állít: hogy azonban akkorak voltak-e, a mekkora ennek a tudósnak képzelése megnövesztette őket, az még mindig kétséges, hiszen akkor, három egymásra állva, fölalogathatta volna a téglákat a babiloni torony tetéjén dolgozó kőműveseknek. Azonban álljanak itt az ő méretei. Szerinte Ádám, az első ember, 163 láb és 3 hüvelyk magasságot ért el, mi körülbelül 53 méter, pedig egy három emeletes ház sem nagyobb 16 méternél, a tővel együtt. Éva is kitétt 118 lábát és 9 hüvelyket, tehát 38 métert. — Hanem a paradicsom elvesztése után már csenevész az emberiség. Noé 20 lábnyival kisebb volt, mint Ádám. Ábrahám pedig már egész törpe, 27—28 láb. Mózes 13 láb, sőt a híres Herkules már 10 láb; Nagy Sándor 6 láb magas, Julius Cezár pedig már az elsatnyulás korszakában 5 láb s néhány hüvelyk. A többi nevezetességet már nem érdemi említeni, mert eljutottak a mai ember magassághoz.

* **A kontinens első levélbélyegei.** A »Journal Geneve« azt állította nemrég, hogy a kontinens Genf hozta először használatba a levélbélyegeket. A »Basler Nachrichten«

— Ön veszi el? Kérni bírulva Szeréna.

— Nem; másnak kellene elvennie, ha majd eljön az ideje. Ez titok még.

Most már az egész takaros faivacska szemek előtt feküdt, hová felóra alatt érték.

— Hát ily közel vannak?

— Igen, látja azt az ószerű kastélyt, mely három század előtt épült, ott lakik a büszke Tarvölgyné.

Két óra elteltével a legcsinosabb teremben pihent Szeréna, hová nagynénje vezette be.

A kisasszonyok nem mutatkoztak.

Sorányi csak pár percig időzött itt, aztán sietett utjára.

Előbb azonban oda adta címét Szerénának.

— Gyermekek, kezdte a nagynéni, Szerénát maga mellé ültetve. Ne beszéljünk az elviharzott multról, hanem szóljunk a jelenről s jövőről.

— Szóljunk, kedves neni!

— Gyermekeimről tudsz már valamit?

— Sorányitól igen.

— Jól van. Ők igen jók lelkek edesem, csak területi jogaikban ne legyenek háborítva.

Mivel 500 forintot fizettél, és pedig előre, tehát tekintsd magad e szobában urnőnek. Úgyes szobaleányod épen Márta lesz, kinek néne nálam kulcsárné. Márta maga kérte, hogy ő szolgálhasson ki. Csak egy hete, hogy itt van. (Nem sejté senki, hogy a leány idejöhétését Sorányi vitte ki titkon.)

Ebéd, vacsora idejét megtudod. A reggeli ide küldöm be neked. Összonnázási időnkét személy szerint határozzuk meg, és azt Mártától mindig megtudod. Ha tarsalogni akarsz, itt alkalomad lesz. Ami hazunk minden csütörtökön s vasárnap tele van vendégekkel, ahoz szokva is vagyunk. Mig zongorázol, játszal a mennyit akarsz a miénkben. Leányaim csak a vendégnapokon játszanak, mások dolgoznak. Hát te mit szeretsz munkálkodni?

(Folyt. köv.)

tené
az első
Anglia
nács
rendsze
havab
nensen
jus 22
kormar
mennyi
ban mi
új héri
gadták
október
baseli
adott k
rendsze
fordulat
belyege
színkék
ban lev
* H
jának el
védegye
emlékei
kórosz
kalmi k
S z u c
nepely k
főiskola
* S
nyekre j
Mihály u
ma este
lelkész
ves Tóth
Tóth Józ
lelkész, M
Debrecze
szentev
reczenb
nak, kikt
e helyen
marad 6
nézve, h
becsü dol
* G
neje Lak
van, ugy
Eszter m
szívvel tu
testvérök
nek S a r
30-án, éle
után bek
lottunk f
d. u. 4 ó
tartása m
a Kossuth
átadatni
barataink
hívjuk. De
angyala le
* O
ágot. h
lett. Ezen
rázolja s
látható.
* Sz
operettet ad
kit, mint ré
zóság a sz
Lenke és W
adták elő a
cz. népszíni
vonzerejét V
* Nőemancip
* V
rint Szerbi
ból utazók,
csak azon
ségi bizony
zésük előtt
lyeken tartó
Debrecze
főkapitá
* To
nagy. fűsz
lopta a czik
pen egy cs
dörség házn
kávét cukro
összehalmoz
lehetett vol
dörség vette
* Tüz
debreczeni t
ményi társ e
ra. Tüzoltóni
muriában.
* Orv
A hosszu leg
színházi pénz
letett 17 kr.
— Har
ki a pénztár
jegyet.
— Ejny
most több pé
biletet. Majd
mert most h
De még
meg a jegyet
fele hivatalba
tőle. Talán ug
őri engedély
* Nagy
volt Debrecze
vásár, mint m
vendéglőtől k
más mellett
töltött kaposz

